

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-568702-IX-903/07/TO

00-090 Warszawa Tel centr 0-22 551 77 00
Al Solidarnosci 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa,

14/12/2002

Pan
Grzegorz SCHETYNA

Wiceprezes Rady Ministrów

Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Kielce Laury Paniu Preznie.

Uprzejmie informuję, iż zwróciła się do mnie ze skargą p. Danuta K., matka funkcjonariusza odbywającego zastępczą służbę wojskową w Wydziale Ochrony Placówek Dyplomatycznych Komendy Stołecznej Policji w Warszawie. Problematyka skargi koncentruje się na wysokości wypłaconego jej świadczenia z tytułu zasiłku pogrzebowego po zmarłym tragicznie synu. Uposażenie zmarłego Rafała K. wynosiło 489 zł (wypłacony zasiłek opiewał na kwotę 1467 zł).

Stosownie do treści art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277 ze zm.) poborowego skierowanego za jego zgodą do służby w oddziałach prewencji Policji mianuje się policjantem w służbie kandydackiej na okres, o którym mowa w art. 56 ust. 1a ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, ze zm.). Natomiast art. 119 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 131 ust. 1 ustawy o Policji stanowi, iż w razie śmierci policjanta, niezależnie od odprawy pośmiertnej, o której mowa w art. 116, przysługuje zasiłek pogrzebowy w **wysokości trzymiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym**, jeżeli koszty pogrzebu ponosi małżonek, dzieci, wnuki, rodzeństwo lub **rodzice** (...). Stosownie do § 1 ust. 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad otrzymywania i wysokości uposażenia zasadniczego policjantów, dodatków do uposażenia

oraz ustalania wysługi lat, od której jest uzależniony wzrost uposażenia zasadniczego (Dz.U. Nr 152, poz. 1732 ze zm.) dla policjanta w służbie kandydackiej ustala się miesięczną stawkę uposażenia zasadniczego w wysokości 357 zł. Zatem wysokość zasiłku pogrzebowego dla osoby odbywającej zastępczą służbę wojskową w organach Policji wynosi niewiele ponad tysiąc złotych. Dla porównania zasiłek pogrzebowy naliczony na podstawie art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) przysługuje w wysokości 200 % przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu śmierci osoby, której koszty pogrzebu zostały poniesione (5288,68 zł).

Zauważyć przy tym należy, iż służba kandydacka (zastępcza) stanowi wykonanie wynikającego z treści art. 4 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, ze zm.) powszechnego obowiązku obrony. Nasuwa się zatem porównanie sytuacji prawnej funkcjonariuszy będących w służbie kandydackiej z żołnierzami zasadniczej służby wojskowej. Art. 33 ust. 1-2 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy niezawodowych. (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 693 ze zm.) stanowi, iż w razie śmierci żołnierza, o którym mowa w art. 30 i 31 (czyli odpowiednio żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową lub przeszkolenie wojskowe oraz żołnierzy rezerwy odbywających ćwiczenia wojskowe), koszty pogrzebu pokrywa wojsko. Członkom rodziny zmarłego żołnierza przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości jednomiesięcznego uposażenia, a jeżeli śmierć nastąpiła wskutek wypadku pozostającego w związku ze służbą wojskową - w wysokości trzymiesięcznego uposażenia. Do obliczenia wysokości odprawy, o której mowa w ust. 2, przyjmuje się najniższą stawkę uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego (1820 zł) w odpowiednim stopniu wojskowym obowiązującego w dniu śmierci żołnierza. Do obliczenia wysokości odprawy dla żołnierzy posiadających stopień wojskowy szeregowego (marynarza) przyjmuje się uposażenie przewidziane dla stopnia wojskowego starszego szeregowego (starszego marynarza). Zatem w przypadku śmierci żołnierza niezawodowego wojsko pokrywa koszty pogrzebu. Ponadto rodzina zmarłego otrzymuje od 1820 do 5460 zł odprawy (dla żołnierza będącego w stopniu szeregowego), do tego dochodzi jeszcze zryczałtowany ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany przez żołnierza urlop wypoczynkowy.

Ani specyficzny charakter służby zastępczej w Policji, ani względnie wąski katalog funkcjonariuszy w służbie kandydackiej nie usprawiedliwia wypłacania zasiłku pogrzebowego w kwocie rażąco nieadekwatnej do kosztów związanych z pogrzebem, wielokrotnie niższego od zasiłku wynikającego z przepisów powszechnych jak i pragmatyki wojskowej. Nieuzasadnione różnicowanie in minus pozycji prawnej osób pobierających zasiłek po śmierci funkcjonariusza Policji względem pozostałych uprawnionych narusza wynikającą z treści art. 32 Konstytucji zasadę równości oraz wyrażoną w art. 2 Konstytucji zasadę sprawiedliwości społecznej.

W świetle powyższego, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości podjęcia inicjatywy ustawodawczej w celu zmiany opisanego wyżej stanu rzeczy

*Łęca wyjąca nacuna
Jan Holowicki.*